

Głos z nad Brynicy

Tygodnik poświęcony sprawom oświatowym i społecznym.

Zawiera ogłoszenia urzędów okręgowych, gminnych i parafjalnych z Szarleja, Wielkich Piekar, Brzezin, Brzozowie, Kamienia, Wielkiej Dąbrówki i okolicy.

Cena prenumeraty 75 groszy miesięczni^e
z odnośnieniem do domu.
Pojedynczy numer 20 groszy.

Wychodzi co sobotę.

Redakcja i administracja przy ulicy 3. Maja w domu p. Mzyka.
Godziny służbowe od 8—10 przed poł. i od 2—4 po poł.

Ogłoszenia
za wiersz milimetrowy 10 groszy

Red. odpowiedz. Hanszla Jan, Piekary, ul. Sobieskiego 19 — Nakładem Wydziału złącz. towarzystw w Szarleju. — Drukiem „Katolika“ Sp. wyd. z ogr. odp. w Bytomiu.

Kawiarnia Warszawska w Szarleju codziennie od godz. 6 popoł. koncert jazzbandowy

Przyjazd i powitanie nowego wojewody p. Dr. Grażyńskiego.

Katowice, 5. 9. Dziś o godzinie 4,15 przybył do Katowic nowy wojewoda śląski p. dr. Grażyński. Na peronie sosnowieckim zgromadzili się na długo przed przyjazdem pociągu przedstawiciele władz wojewódzkich, wojskowości, delegacje najróżniejszych towarzystw a przede wszystkim delegacje związku Powstańców z licznymi sztandarami, policja wojewódzka, strażacy, towarzystwa kobiet i najrozmaitsze towarzystwa kulturalno-oświatowe. Nadjeżdżający pociąg powitała orkiestra policyjna hymnem narodowym. Nowy wojewoda p. dr. Grażyński w otoczeniu delegacji, która po niego pojechała, wysiadł z pociągu, witany entuzjastycznie przez zebranych na peronie. Imieniem województwa powitał nowego wojewodę zastępca wicewojewody p. naczelnik administracji wojewódzkiej dr. Przybyłowicz, który dał wyraz serdecznej radości z powodu objęcia rządów wojewódzkich przez tak dzielnego męża, jakim jest nowy wojewoda, znany ze swej działalności narodowej na Śląsku, podczas walk o wyzwolenie ludu śląskiego. Również w serdecznych słowach powitał imieniem dyrekcji kolejowej nowego wojewodę Prezes dyrekcji kolejowej p. Dobrzycki a imieniem miasta wyraził serdeczne słowa powitania p. Prezydent dr. Górnik poczem w wzruszających i serdecznych słowach nowego wojewodę powitał p. Prezes Związku Powstańców Śląskich p. Kornik, witając nowego wojewodę jako towarzysza broni i głębokiego znawcę potrzeb narodowych. Następnie p. wojewoda zabrał głos i w dłuższym przemówieniu podkreślił, że od roku 1920 poświęcił swoje siły dla Śląska, że pokochał ten kraj i ten lud całym sercem tak dalece, że poznał Śląsk od jednego krańca do drugiego, że zna ludność Śląska na wylot i że lud ten dla jego wielkiej prostoty, ofiarności i miłości dla Ojczyzny ceni głęboko. Zarówno okręg przemysłowy jak i okręg rolniczy jest mu znany, i dlatego z radością podejmuje się obecnie trud służenia temu ludowi w dalszym ciągu najlepszymi siłami tak, aby Górny Śląsk pod względem gospodarczym i narodowym rozwijał się pomyślnie. Po przemówieniu p. wojewody nastąpiły dalsze powitania przez poszczególne delegacje. Witali więc p. wojewodę przedstawiciele prasy w osobie p. redaktora Bednorza imieniem P. A. T. i prasy śląskiej wogóle, p. redaktora Goduli (imieniem Katolika) itd. Witali p. wojewodę również przedstawiciele różnych miast śląskich a przede wszystkim p. Prezydent Szpaltenstein i prezes rady miejskiej p. Idzkowski im. Król. Huty, związek uchodźców, z którego prezesem nowy p. wojewoda zamienił kilka serdecznych słów, przyrzekając zająć się ze szczególną pieczołowitością żądaniami uchodźców. przedstawiciel związku nauczycielstwa, wo-

bec których nowy p. wojewoda również serdeczne zajął stanowisko. Przemówień powitalnych acz krótkich było wiele. Jedną z pań wręczyła p. wojewodzie bukiet kwiatów. Następnie p. wojewoda przeszedł wzdłuż frontu delegacji, przedstawiającego się nadzwyczaj malowniczo na tle dziesiątek sztandarów. Wśród powstańców wyróżniała się przede wszystkim grupa oddziału żeńskiego powstańców, do których p. wojewoda odezwał się w niezwykle serdecznych słowach. Przyjęcie na dworcu było wspaniałe i miało charakter nadzwyczaj serdeczny. O ile wiemy, po pierwszy raz na Śląsku przyjmowano w ten sposób serdeczny wojewodę. Ale też nowy wojewoda zdaje się, że podbił odrazu wszystkie serca obecnych, to też wśród niemiłkających okrzyków zebranych p. wojewoda dr. Grażyńskiego opuścił przy dźwiękach orkiestry policyjnej tor sosnowiecki, z którego wynieśli go na barkach powstańcy przed dworzec. Tu znów czekało p. wojewodę nowe entuzjastyczne przyjęcie, wzdłuż bowiem całej ulicy przed dworcem począwszy od ulicy Mielęckiego aż do ulicy św. Jana zgromadziły się oddziały powstańców ze sztandarami (około 2000 osób), oraz liczne tłumy publiczności. Przy wyjściu z dworca rozległ się potężny okrzyk: „Niech żyje p. wojewoda“, poczem nowy kierownik województwa śląskiego przeszedł przed frontem powstańców. Kierownicy poszczególnych grup powstańczych witali krótkimi słowy p. wojewodę, który dla każdego z nich miał specjalne słowa uznania. Po przejściu przed frontem p. wojewoda udał się do swego mieszkania. Cała uroczystość była jednym wielkim dowodem, jak serdecznie Śląsk wita nowego kierownika Śląska polskiego. Nie brakło nikogo. Cały lud śląski, w osobach przedstawicieli swych organizacji i towarzystw zgromadził się na dworcu, aby nieść mu hołd powitalny w przekonaniu, że w nowym p. wojewodzie znalazł gorącego opiekuna i rzecznika słuszych praw swych u władz centralnych.

Pan wojewoda dr. Grażyński objął urzędowanie w gmachu województwa w poniedziałek dnia 6. bm. o godz. 10-tej rano. Poprzednio o godz. 9-tej rano odbyła się w kościele Najśw. Panny Marii Msza św. na intencję szczęśliwych rządów nowego wojewody śląskiego. Mszę św. odprawił proboszcz kościoła ks. kanonik dr. Szramek.

Zarząd gminy Michałkowice w powiecie katowickim uchwalił dnia 4. bm. nazwać jedną z głównych ulic tej gminy ulicą dr. Michała Grażyńskiego. Przy ulicy tej mieści się zamek zarządu spółki Hohenlohego, w którym w czasie powstania mieścił się sztab pierwszego pułku katowickiego pod komendą p. Fojkisa, dzisiejszego naczelnika tej gminy.

Programowe oświadczenie wojewody dra. Grażyńskiego.

Katowice. Dnia 9. bm. przyjął p. wojewoda dr. Grażyński przedstawiciele prasy śląskiej, którym złożył następujące oświadczenie:

Dopiero czwarty dzień upłynął od czasu objęcia przeze mnie obowiązków wojewody. Ten prosty fakt wyjaśnia, że mogę udzielić Panom tylko zasadniczych informacji w najważniejszych zagadnieniach.

Na czoło wysuwa się mój stosunek do autonomii śląskiej. Autonomia śląska opiera się o statut organiczny z 14. lipca 1920 r., który w artykule 44 wyraźnie przewiduje, że „ustawa, zmieniająca niniejszą ustawę konstytucyjną a ograniczająca prawa ustawodawstwa lub

samorządu śląskiego, wymagać będzie zgody Sejmu śląskiego“. Proceder zmiany tej ustawy w dodatku tem więcej się komplikuje, że przez nazwanie jej „ustawą konstytucyjną“ stała się ona częścią Konstytucji Polskiej, a zmiana czy rewizja Konstytucji dokonuje się w utrudnionych warunkach proceduralnych. Ustawa o pełnomocnictwach dla obecnego rządu nie daje również możliwości zniesienia autonomii w formie dekretu. Jeżeli zatem sprawa zniesienia czy ograniczenia autonomii miała wogóle przybrać kształty realne, musiałby na to wyrazić swą zgodę Sejm śląski. O ile mi wiadomo, na gruncie tego zagadnienia krzyżowały się już

Marysiu — poci się męczysz?

ALBORIL
samodziałający środek do prania

PIERZE SAM

bez tarła, bez szcztotki i bez mydła, sody etc.
wystarczy zamoczyć, gotować i przepłukać

BIELI SAM

jaśniej niż słońce i lepiej jak na trawniku,
bielizna staje się śnieżno-biała i świeżo-pachnąca,
ZABIJA WSZELKIE BAKCYLE
oszczędza wiele czasu, pracy, opału, pieniędzy
i jest pod gwarancją wolny od chlorku i innych
szkodliwych składników.

Na wystawie Spożywczo-Hygienicznej w Warszawie 1926 r.
odznaczony

ZŁOTYM MEDALEM.

Fabryka Chemiczna
P. STRAHL i S-ka
Szopienice, Górny Śląsk.

sprzeczne dążenia zorganizowanych grup tutejszego społeczeństwa, z których jedne wypowiedziały się za bezwzględnym utrzymaniem autonomii, drugie zaś przeciwnie. Czy dokonywujący się w łonie społeczeństwa proces doprowadzi w końcowym rezultacie do „zgody Sejmu śląskiego“ na rewizję statutu organicznego, nie mogę nic powiedzieć, skoro dar prorocтва nie leży w mych uzdolnieniach. Na jednym natomiast punkcie panuje zgoda, a mianowicie, że statut organiczny jest niedostateczny w swym ujęciu i że pod tym względem wymaga szybkiej rewizji.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że województwo śląskie należy do najtrudniejszych terenów administracyjnych. Mozaika ustaw austriackich, niemieckich z okresu plebiscytowego, śląskich autonomicznych i polskich powoduje zawilość ustroju prawnego, komplikuje zaś sytuację ten fakt, że istnieje tu poważne zagadnienie narodowościowe, oraz że tu mieści się najsilniejszy puls

Warszawa. Z Hagl donoszą, iż na odbywającym się w Amsterdamie międzynarodowym kongresie studentów katolików, na prezesa wybrano na rok 1927 Polaka, studenta Orlikowskiego.

Warszawa. W miesiącu sierpniu ujawnił się dalszy wzrost wkładek oszczędnościowych w PKO., jak również powiększyła się ilość książeczek oszczędnościowych, a to zwykłych o prawie 2 000, a premjowanych o 673.

Wkłady oszczędnościowe w sierpniu wzrosły o przeszło 1,3 milj. i wynosiły w końcu miesiąca 19,02 milj. zł.

Warszawa. Dnia 8. bm. o godz. 9,15 rano przybyła do Warszawy pod przewodnictwem profesora Tomcsanyi wycieczka inteligencji węgierskiej w liczbie 36 osób. Na dworcu powitał wycieczkę komitet z dyrektorem Husarzewskim i prof. Ossendowskim na czele. Na krótkie przemówienia dyrektora Husarzewskiego, wiceprezesa izby polsko-węgierskiej Simona, i prof. Ossendowskiego, odpowiedział po polsku prof. Tomcsanyi, poczem goście odśpiewali hymn polski. Po śniadaniu w hotelu Polonia goście złożyli wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza i u stóp pomnika Mickiewicza. Następnie złożyli wizytę prezydentowi miasta, poczem udali się na zwiedzenie filtrów. Wieczorem odbył się obiad wydany na cześć gości przez polski klub turystyczny w sali hotelu Polonia. Wycieczka zabawi w Warszawie jeszcze dwa dni, poczem uda się do Częstochowy.

ZAGRANICA.

Berlin. Według depesz nadeszłych z Warszawy, obradowała pod przewodnictwem ministra Handlu i Przemysłu rada ministerjalna nad sprawą Chorzowa. Niemcy żądają odszkodowania 550 milionów marek. Rada ministrów odrzuciła wszelkie żądania niemieckie o wypłacenie odszkodowania za azotowe zakłady chorzowskie. Zakłady chorzowskie jako była własność fiskusa pruskiego i państwa niemieckiego przeszły na własność fiskusa polskiego.

Wiedeń. „Der Morgen“ donosi z Madrytu: Rząd hiszpański podał do wiadomości, iż wysłał 3 krążowniki do Tangeru. Wiadomość ta wywołała w kołach dyplomatycznych wielkie zaniepokojenie.

Genewa. Liczą, że komisja prawnicza Zgromadzenia Ligi, której przekazano dzisiaj sprawę regulaminu wyborów do Rady Ligi, ukończy swe prace we środę przyszłego tygodnia. W takim razie wybór nowych członków Rady, więc i Polski, nastąpiłby w przyszły czwartek lub piątek, a pierwsze posiedzenie zreorganizowanej Rady odbyłoby się zaraz po wyborze.

Londyn. Dzienniki donoszą z Gibraltaru o wybuchu poważnych zaburzeń w Hiszpanji w związku z niezadowolaniem oficerów artylerji. Książę Asturji ma być bardzo chory.

(Anglia podaje powyższe wiadomości, aby osłabić powagę Hiszpanji na zewnątrz i utracić jej starania o stałe miejsce w Radzie Ligi Narodów. — Red.)

Londyn. „Times“ donosi z Konstantynopola, że zanoszą się na zawarcie układu między Turcją, Persją i Sowietami. Z Moskwy donoszą o konferencjach, odbywających się obecnie między Cziczerninem a przedstawicielem Turcji i Persji. Prawdopodobnie główną wytyczną układów będzie zasada neutralności.

Górnicy otrzymają 8% podwyżkę.

Katowice. Konflikt w przemyśle górniczym na Górnym Śląsku będzie w najbliższym czasie zlikwidowany ugodowo. Górnicy otrzymać mają 8% podwyżki dotychczasowych płac. Decydujące obrady w tej sprawie odbyły się w Warszawie. W ten sposób niebezpieczeństwo strajku zostało zlikwidowane.

KRONIKA.

— Jesień się zbliża. Widne noce i długie letnie dni się skończyły. Jesień zbliża się szybkimi krokami. Ubytek światła dziennego jest znaczny. Ptaki już odlatują. Zauważono, że w tym roku odlatuje ptactwo znacznie rychlej jak w zeszłych latach. Z tego powodu należy wnioskować, że jesień będzie chłodna a habskie lato nadzwyczaj krótkie.

Szarlej. (Statystyka ludności). Dnia 1-go września br. liczyła nasza gmina 12,325 mieszkańców w czem 6277 kobiet. Katolików było 12 191, protestantów 107, żydów 24 oraz 2 prawosławnych i 1 grecko-katolik.

Piekary Wielkie. (Nowe organy). W sobotę 4. 9. nadeszły do Piekar części wewnętrzne dla organ tuł. kościoła parafjalnego w dwóch olbrzymich wozach meblowych, ciągniętych przez 6 par koni. Największa piszczałka jest przeszło 5 metrów długa.

Piekary Wielkie. (Wysoki gość). W sobotę dnia 4. bm. odwiedził Piekary Gen. Józef Haller i bawił tu pomiędzy godz. 6—7. wieczorem. Przed kościołem oczekiwali go Hallerczycy i licznie zebrane obywatelstwo miejscowe w imieniu którego powitał lubianego generał naczelnik gminy. W bramie kościoła powitał Go serdecznie miejscowy proboszcz ks. radca W. Pucher.

Brzeziny w Świętochłowickim. (Przytrzymanie kontrabandy). Straż celna dnia 29. sierpnia br. przytrzymała na przejściu granicznym w Brzezi-

Pierwsze powiewy jesieni.

Smutku jesieni niczem nie zagłuszę
Choćbym tęsknotę swą napiął jak łuk.
Przyszedł wiatr zimny i zmroził mi duszę,
Stanąłem cicho u rozstaju dróg.

Jeden drogowskaz mówi mi: „idź w szczęście!“
Drugi drogowskaz mówi mi: „idź w cień!“
Nie dla mnie wybór, bo choćbym gryzł pięście,
Wiem, że już minął dla mnie złoty dzień.

Jest jeszcze czara ogromna cierpienia,
Którą wychylić muszę aż do dna,
A więc bez skargi wchodzę w smugę cienia,
Gdzie szare życie i wieczysta mgła.

A tylko czasem, w dróg mych poniewierce,
Gdy rzucę okiem na blask dawnych dni,
Zapiekła żalność chwytła moje serce
I iza mi sphywa podobna do krwi.

Henryk Zbierzchowski.

nach samochód osobowy, w którym znaleziono trzy centnary sacharyny przemyczonej z Niemiec do Polski. Szofera policja natychmiast zaarrestowała, lecz właściciel, który jechał drugim autem, zbiegł. Według zeznań szofera do sprawy zamieszany jest jeden z urzędników straży celnej, który został zawieszony w urzędowaniu.

Dąbrówka Wielka pow. świętochłowicki. Krwawa tragedia rozegrała się w posiadłości gospodarza Piotra Skrzydelskiego. Skrzydelski był zajęty na strychu mierzeniem zboża, przyczem pomagał 12-letni synek jego. Przy tej robocie chłopakowi wysunął się z ręki worek i zboże rozsypało się na ziemię. Rozgniewany tem ojciec uderzył chłopaka wiejczką tak silnie w głowę, że chłopak zboczony krwią, runął na ziemię i w kilku chwilach wyzionął ducha. Nieludzkiego ojca aresztowano, lecz później wypuszczono znowu na wolność. Niezadługo synobója odpowiadać będzie przed sądem.

Świętochłowice. (Stan szos w powiecie). Powiat świętochłowicki przejął od powiatu bytomskiego 2112 km. szos, a od powiatu rudzkiego 1120 km. szos (w czem wybrukowanych było tylko 5458 km., a wyszutrowanych 20 804 km.) Powiat w latach 1923—26 wyszutrował razem 16 226 km., a wybrukował w latach 1925—26 5654 km., gdy reszta odcinków — 4,652 km. znajduje się w zupełnie dobrym stanie, nie wymagającym naprawy. Pozatem powiat buduje nową szosę Łągiewniki—Brzeziny, długości 3 km., kosztem około 300 tysięcy złotych. Jest to jedyna budowa, która stała się konieczną wskutek podziału Górnego Śląska. Wydział powiatowy buduje tę szosę własnym kosztem, mimo, że ma ona znaczenie ogólne i że przechodzi przez teren obcego powiatu, tj. katowickiego.

Katowice. W poniedziałek w godzinach południowych zdarzył się skandaliczny wypadek w wydziale oświecenia publicznego. W korytarzu przed biurami referentów czekał liczny tłum interesentów, przeważnie Niemców, którzy przybyli w sprawie szkół mniejszościowych. Przez tłum ten chciała się przecisnąć urzędniczka biurowa p. Szymańska. Podczas tego niektórzy brutalni interesenci poturbowali dotkliwie i zelżyli pannę Szymańską tak, że kiedy ta przedostała się wreszcie do biura, padła zemdo-

na. Do omłdłej musiano zawięzać pomocy lekarskiej. Wydział oświecenia publicznego przeprowadza dochodzenia w sprawie tego skandalicznego zajścia.

Katowice. We środę zdarzył się na dworcu towarowym w Katowicach tragiczny wypadek. Zwrotniczy Augustyn Szymacha z Siemianowic podczas odczepiania wagonów dostał się pod koła, które przeszły mu po brzuchu. Nieszczęśliwy popelzał się jeszcze poza szyny, lecz śmierć nastąpiła za kilka minut. Szymacha pozostawił żonę z kilkorgiem dzieci.

Mysłowice. Onegdaj udali się trzej uczniowie gimnazjum im. Staszica ze Sosnowca do Mysłowic, aby zażyć kąpieli w dużym stawie, położonym za kopalnią myśłowicką, niedaleko Radochy. Chopcy pływali dość długo. Skoro znaleźli się na środku stawu, jeden z nich począł tonąć. Jeden z towarzyszy tonącego pośpieszył mu bezzwłocznie na pomoc, lecz nie mogąc nic poradzić, musiał patrzeć jak kolega jego tymczasem poszedł na dno. Mimo całodziennego poszukiwania zwłok, nie zdoano je wydobyć.

Rybnik. Rada wojewódzka na swem posiedzeniu w dniu 3 września br. uchwaliła przyłączenie Ligoty-Paruszowca do miasta Rybnika. Bliższe szczegóły nie są jeszcze znane. Przez przyłączenie liczba mieszkańców miasta Rybnika podniesie się z 13 na 18 tysięcy.

Rybnik. Zatrudniony na kopalni „Szyby Bluechera“ 24 letni robotnik kopalniany Paweł Kuczera z Wygody został zasypany przez spadający węgiel. Po pewnym czasie wydobyto już tylko zwłoki nieszczęśliwego górnika.

Gołkowice pow. rybnicki. W tych dniach policja ujęła bandę przemytników, składającą się z 11 żydków sosnowieckich. Szajka ta usiłowała przemycić przez niedaleką granicę czeską: 3236 dolarów, kilkaset francuskich franków i około 1000 mk. rentowych. Aresztowanych przemytników poszukiwanych od dłuższego czasu, osadzono we więzieniu sądowym w Wodzisławiu.

Poprawa w hutnictwie.

W hutnictwie Województwa Śląskiego zauważa się dające stałe polepszenie. Dość wspomnieć, że fabryka Ferrum otrzymała w ostatnich dniach zamówienie dla Kalifornji na dostawę 2200 ton rur o wysokim ciśnieniu do turbin; zresztą zamówienie to nie jest wypadkiem, albowiem zakłady Ferrum pracują w tej dziedzinie produkcji rur wyłącznie z zagranicą. Dalej nadeszło zamówienie dla Fabryki wagonów w Królewskiej Hucie blisko na 400 wagonów dla polskich kolei, pozatem otrzymała świeżo Królewska Huta zamówienie na dostawę szyn i nawierzchni kolejowych dla Japonji, a także i inne huty otrzymały szereg zagranicznych zleceń. Podkreślić należy fakt, iż jedno z bardzo poważnych przedsiębiorstw hutniczych na Górnym Śląsku było w stanie zapłacić podatki zaległe w dość poważnej sumie, jak również ma stałe zatrudnienie bezrobotnych. Dowodzi to, że poprawa w przemyśle na Górnym Śląsku od kilku miesięcy wzrasta. W okresie od maja b. r. do sierpnia zarobki robotników wzrosły z 7 milionów złotych miesięcznie na 12 milionów złotych według danych sierpniowych. Cyfra ta wskazuje dobitnie na poprawę.

45%
„MEWA“
45%
Idealny
proszek do prania.

ŻĄDAJCIE
WSZĘDZIE
MYDŁA
DO PRANIA
MEWA
WYRÓB POLSKI

Z życia towarzystw.

Szarlej. W niedzielę, dnia 12. bm. odbędą się na tut. boisku zawody piłki nożnej pomiędzy I. druż. K. S. Odra i I. druż. Sportfreunde Rozbark. Zagraniczna niem. drużyna ostatnio nas bardzo zawiodła, gdyż po długim czekaniu i niecierpliwym wyglądanu Rozbark nie stawiał się do zawodów. Zarząd niem. druż. jednakowoż swoje niedotrzymanie kontraktu usprawiedliwił i zawarł z K. S. Odra ponowny kontrakt, zapewniając swoje pewne przybycie.

Spodziewamy się, że Rozbark tak blisko położony granicy, wyśle napewno tą razą swoją drużynę i uniknie przez to ew. ukarania przez swój Związek Piłki Nożnej. K. stawić ma do zawodów 2 druż.

Zaprasza się niniejszym wszystkich lubowników sportu na powyższe zawody. Zarząd.

K. S. Odra urządza w sobotę, dnia 11. bm. wiecz. o godz. 8 swoje zebranie miesięczne, na które zaprasza się wszystkich członków.

Poprzednio o godz. 7. odbędzie się zebranie zarządu (lokal Klubu p. Grabowski). Zarząd.

Kino i rzeczywistość.

Przed kilku dniami zamaskowani bandyci obrabowali na linii Union-Pacific wagon pocztowy ekspresu Omaha-Portland. Gdy wszelkie poszukiwania policyjne okazały się bezowocne, władze stanu Wyoming zwróciły się do mieszkających w rezerwacie tego stanu Indian plemienia Szoszonów i Arvabahoców z żądaniem podjęcia pościgu bandytów, którzy, jak wskazywały ślady, ukryli się na zachodzie stanu w dzikich, skalistych górach.

Żądanie powyższe dotarło do rezerwatu właśnie w chwili, gdy pięćdziesięciu Indian Szoszonów i Arvabahoców, zajętych było przy zdjęciach do awanturycznego filmu, w którym — dziwnym zbiegiem okoliczności — odgrywali rolę prześladowców białych przestępców.

Otrzymałszy zlecenie dostarczenia prawdziwych bandytów „żywych lub umarłych“, Indianie porzucili filmowanie i tak, jak byli gotowi do wstąpienia na ścieżkę wojenną, z wojowniczo umalowanymi twarzami, rzucili się w pogoń, przedkładając prawdziwą walkę nad udawaną.

KĄCIK HUMORYSTYCZNY.

Mowa weselna starosty Dominika Pochwały.

Stoicie przede mną wobec drużbów i całej gromady, pożenione w ślubnym połączeniu, dobrane, jak nie przymierzając łopata z rydłem, w parze idące. Ty, Florjanie z imienia, a Polowiaku z ojcowskiego przezwiska, i Jagnieszko z panięstwa Kwapiszówno, obiadłego gospodarza córko, po matce i ojcu z imienia Marcinie Kwapiszu... stoicie oboje z myślami swojemi, abyście wysłuchali w skruszeniu, co wyrzekę:

Jako bywało na początku, chłop bez baby nikiej obejść się nie może, jako i baba przez chłopą, tak i ty, Florjanie, staraniem ojcowskiem, gospodarski synu, w dobrem zdrowiu żyjący — pojąłeś sobie za małżonkę, tę oto osobliwie wybraną, zeswaną przez zmówiny i zrekowiny do ślubu doprowadzoną, abyś ją sobie ku wszelkiej wygodzie gospodarskiej u mężowskiego boku w chałupie trzymał i na ten przykład, czy przy kominie, czy w komorze, czy przy gadzinie uganiającą widział... Bierz-że ją sobie i trzymaj... a że w kuźdem stadle w cichości ducha rozrachunek, a obrachunek jest potrzebny... (do płaczących) nie przeszkadzajta! przeto widz o tem, ożeniony Florjanie Polowiaku, że nie bierzes jej samej, przez przyrodzonego bogactwa... ale z nią razem i świętej ziemi morgów... Siłaż?

(Głos z boku: Sześć).

Cichojsza!... morgów sześć, które polanki w staranności miej, a nawozu nie żałuj... bierzes z nią tu obecną Jagnieszka krów dojnych..

(Głos z boku: Dwie i jałówkę).

Dwie i rocną jałówkę... trzody nierogatej (do Kundy): Siłaż?

(Głos z boku: Maciorę i drobiazgu sześcioro...)

Maciorę i drobiazgu sześcioro, które w pielęgnacji razem z kobitą trzymaj, abyś się pożytku i wygody w kiskach a kiebasach dockał.

Bierzes z nią miłość i posłuszeństwo przyrzeczone, statki domowe jak się patrzy, urodę, na psa urok, i oblecenie odświeżne, na ten przykład, chustki, zapaski, wełnioki — do kobiecego przyodziewku przydatne (do kobiet). Cichojsza! Bierzes to wszystko po ślubnej woli razem z pościelą... dajecie pościel?

(Głos z boku: A ino! poduszek dwie i pierzynkę.)

Cichojsza! Wszystko po ślubnej woli poduszek dwie i pierzynkę, abyś w pościeli i miękkości i ciepło opływał, zanim się własnych gęsi i innego drobiu dochowas... O, zatknąłem się... I ty stojąca na widoku Jagnieszko, która się w kobiecym stanie Florkowo zwać będziesz, wysłuchaj na ten przykład głosu mojego i spojrzij na oblubieńca zaprzysiężonego wdzięcznym sercem i łaskawością, jako na chłopca z gospodarskich rodziców zrodzonego... nie ułomka, któremuś posanowanie winna, bo cię z panięstwa wywiódł i na małżeński gościnniec wyprowadził. Cichojsza ludu! niech skuńcie! Spojrzij na niego i bac... że jako teraz przy tobie stoi, tak stać ma do końca żywota swojego, który to kuniec w chrześcijańskim narodzie pogrzebem się nazwywo, a parom małżeńskim rozłączenie a wdowieństwo daje. Nie bec, nie popłakuj, Jagnieszko zaślubiono, bo ci się żadna krzywda nie dzieje, jedno charakteru małżeńskiego nabrała, a powagi kobiecej. A jako powiedziano i napisano: „puścisz ojca i matkę, a pójdziesz za chłopem za dziesiątą górę“. Nie popłakuj, boć nawet niżej w oddaleniu od ojców iść wam nie potrzeba, skoro w chałupie po Jankach... Jakże?

(Głos z boku: Takby się patrzyło.)

Skoro w chałupie po Jankach siedzieć, gospodarzyć w zdrowiu, w potomstwie, w zasobności... przy wszelkiej wygodzie żywota małżeńskiego dokonywać będziecie. Amen!

A tom się zziają!...

CZYNNOŚĆ POLICJI

Urzędu okręgowego W. Piekary w Szarleju za czas od 1—7 września 1926 r.

Komisariat Policji Szarlej:

1 zniewaga, 8 zakłóceń spokoju nocnego, 1 przekroczenie przep. handl. adm., 1 przekroczenie przep. targowych, 1 przekroczenie przep. sanitarnych, 11 przekroczeń przep. pol. drogowej, 2 uszkodzenia cielesne.

Posterunek Policji W. Piekary.

1 opór władzy, 2 zakłócenia spokoju nocnego, 1 naruszenie miru domowego, 1 przekroczenie przep. policyjnych, 1 przekroczenie przep. targowych.

URZĄD STANU CYWILNEGO, Szarlej.

Porody. Paweł Komor, rachmistrz, syn; Paweł Paliga, dozorca, córka; Józef Kaldonek, dozorca, syn; Augustyn Matusik, robotnik, córka; Oskar Wilk, górnik, syn; Roman, Górnik, kierownik biura, syn; Wiktor Ordon, górnik, córka; Józef Sitek, robotnik, córka; Józef Klinkert, górnik, syn; Paweł Gola, górnik, syn.

Zapowiedzi. Augustyn Blaszczyk, sekretarz, Szarlej z Marią Martą Seifert, bez zawodu, Szarlej.

Śluby. Edmund, Franciszek Szaar, organista, Slemianowice z Małgorzatą Anną Praszma, bez zawodu, Szarlej. — Karol Pajor, robotnik, Wielka Dąbrówka z Franciszką Gwóźdź, robotnica, Szarlej.

URZĄD MELDUNKOWY.

Za czas od 2. do 8. września br. przyprowadzono się 9 osób; wyprowadziło się 12 osób.

Za liczny udział w pogrzebie i okazane współczucie z okazji zgonu mojej ukochanej żony, naszej córki, siostry i kuzynki

ś. p.

Agnieszki Hokowej

z domu Pieprzyców
składamy niniejszem serdeczne

„Bóg zapłać!“

Stroskany mąż i rodzina.

Kto lubi oszczędzać

kupuje po najniższych cenach:

Farby	Lakiery emaljowe białe, pierwszorzędnej jakości w puszkach po 1/4, 1/2, 1 i 2 funt.	Szablony
Pokosty	farby emaljowe kolorowe, w 32 różnych kolorach w puszkach 1/2, 1, 2 i 4 funt.	Pendzle
Sekatywa	lakiery do podłóg w 10 różn. odcieniach najkorzystniej u	Szelak
Lakiery		Klej stolarski
Terpentyne		Krede i gips

Gerard Kmiotek

I. skład:
Drogerja pod Aniołem
Wielkie Piekary
Marjacka 47. Telefon 114.

II. skład:
Drogerja Iris
Mysłowice
Bytomska 8. Tel. 1051.

LOS Y

do I. klasy Polskiej Państw. Loterii Klasowej są już do nabycia.

Paweł Glombica, kolektor.
Restauracja Szarlej, Telefon No. 2.

Otóżna wygrana 500 000 zł. Ogólna suma wygranych 12 600 000 zł. Co drugi los wygrywa. Pomimo znacznego podwyższenia wygranych, cena losów niezmienna.

Cały los 40,- Pół losu 20,- Cwierć 10,- zł.

Uwaga: Upraszam Szan. Graczy o popieranie mojej kolektury, po pierwsze dla własnej wygody, po drugie stanie się kolektura tak samo „Szczęśliwą Kolekturą“ jak inne.

Dokąd idę w niedzielę?

Do Kawiarni Warszawskiej w Szarleju

gdzie w każdą niedzielę i święta odbywa się zabawa taneczna (JAZZ)

O liczne przybycie uprasza Gospodarz.

Ogłoszenia

każdego rodzaju przyniosą zawsze pożądaną skuteczną, jeżeli je nadajecie w Głosie z nad Brynicy

Na obecny sezon wytwarzania soków owocowych

polecam wszelkie narzędzia i przybory do domowego wyrobu wina

oraz wytłaczania soków jak: drożdże we wszystkich gatunkach, rurki do fermentacji, broszurki z receptami, korki i szpunty, lak do butelek, pergaminowy papier z salicylem.

Gerard Kmiotek.

I. skład:
Drogerja pod Aniołem
Wielkie Piekary
Marjacka 47. Telefon 114.

II. skład:
Drogerja Iris
Mysłowice
Bytomska 8. Tel. 1051.

Kto popiera handel i przemysł zagraniczny ten zwiększa w kraju szereg bezrobotnych.

Drogerja św. Barbary, Szarlej

CZESŁAW WOLSKI
TELEFON 77

Poleca:

Pokosty, farby, lakiery, pendzle, terpentynę, klej, szelak, bronze, szczotki malarskie, krede, karbolineum, gips, kolofonium, kwas solny i siarczany, natron, esencję octową.

Co kobiety wynajdują?

Sekretarz angielskiego urzędu patentowego opowiada następujące szczegóły o wynalazkach robionych przez kobiety:

„Wynalazki przedkładane przez kobiety rozmaitych narodowości różnią się wielce od wynalazków męskich. Kobiety są bardzo wytrwałe i uparte. Jeżeli pomysły ich poddajemy surowej krytyce i odrzucamy, to nie poddają się one mimo tego zniechęceniu, ale w dalszym ciągu pracują nad udoskonaleniem wynalazku.

Uderzającym jest fakt, że kobiety zajmują się prawie wyłącznie takimi wynalazkami, których potrzebę osobiście odczuwają. Rzadko kiedy tylko wynajdują coś takiego, co nie mogłoby być użytym w zakresie ich działalności. I tak n. p. jakaś nowość z dziedziny automobilowej, wynajdywana jest zawsze przez kobietę, która jest posiadaczką auta. Wynalazki z zakresu inżynierji pochodzą tylko z kół niewiesticich inżynierów, a pomysły aparatów ułatwiają-

cych gospodarke domową rodzą się zwykle w umysłach tych kobiet, które są dobrymi gospodyniami. U mężczyzn zjawisko to nie występuje tak wybitnie. Mężczyźni wynalazcy zajmują się częstokroć rzeczami, które nie mają nic wspólnego z ich codzienną pracą.

Wśród dziwnych wynalazków ostatnich czasów przeważają iście kobiece pomysły. I tak n. p. niedawno pewna wynalazczyni opatentowała „zupelnie bezpieczną karuzelę dla dzieci“.

Inna kobieta wynalazła nielamliwy, neseser toaletowy z kolorowej gumy. Pewna inżynierka obmyśliła przyrząd mający przeszkodzić ewentualnemu skaleczeniu się nożyczkami. Inna znowu wpadła na pomysł stworzenia płaszcza podróżnego z odpinaną podszewką, której można używać jako poduszki pod głowę. Innego rodzaju nowością jest siatka, oplatająca kapelusz w celu uchronienia głowy od ukąszeń komarów i pszczoł.“

Chińska tragedia małżeńska.

W Chinach i Japonii samobójstwa nie należą bynajmniej do rzadkości i na wypadki takie nie zwraca się tam specjalnej uwagi, chyba że chodzi o jakieś wysoko postawione osobistości, albo o jakieś niezwykle motywy samobójstwa.

Ostatnio jednak zdarzył się wypadek, który pomimo, że rozegrał się w kołach ludowych, znalazł echo na łamach prasy. Mianowicie zdarzyło się, że narzeczona w ciągu drogi do ślubu pozbawiła się życia. Ten dramat młodej dziewczyny rzuca jaskrawe światło na przestarzałe ustawodawstwo małżeńskie w Chinach.

18-letnia, bardzo urodziwa dziewczyna, adoptowana córka starego opiumisty i gracza w kości, została przez swego przybranego ojca za pewną kwotę pieniężną sprzedana, staremu człowiekowi, który już zresztą posiada inną małżonkę. Dziewczyna nie знаła zupełnie tego człowieka i błagała opiekuna, aby unieważnił tę transakcję małżeńską, ale próby jej nie odniosły żadnego skutku. Sporządzono wy-

prawę, poczyniono wszelkie przygotowania do uroczystości ślubnej i załatwiono potrzebne formalności.

Nadszedł dzień, w którym miało się odbyć wesele. Narzeczona miano według starego zwyczaju zaprowadzić do domu przyszłego małżonka. Drużki ubrały narzeczoną, ale ta skorzystała ze stosownej chwili i ukryła brzytwę w fałdach swej szerokiej szaty. Wśród śmiechów i żartów usadowiono dziewczynę na małżeńskim fotelu, w którym kulisi ponieśli ją do jej nowego mieszkania. Gdy przybyto tam i rozsunięto zasłonę lektyki, aby wydobyć narzeczoną, znalezione zwłoki. Nieszczęśliwa w czasie drogi porzuciła sobie brzytwę arterje i zmarła wskutek upływu krwi.

Postępowa prasa chińska z okazji tego wypadku wskazuje na konieczność zreformowania przestarzałego ustawodawstwa małżeńskiego w Chinach, zabraniającego kobiecie, aby sobie według swej woli wybierała męża.

Psy jako medja.

W Moskwie ukazały się pamiętniki słynnego rosyjskiego kłowna Włodzimierza Durowa, który był znany ze znakomitej tresury zwierząt. Szczególne zdumienie budził jego pies, Zapiatajka, który zahypnotyzowany przez Durowa wykonywał dokładnie wszystkie jego rozkazy.

Podajemy interesujący urywek, z tego dzieła, mianowicie opowiadanie Durowa o tym osobliwym czułym na hypnozę psie.

„W czasie kolacji u gubernatora w Penzie opowiadałem o hypnotycznych eksperymentach ze zwierzętami. Gubernator, książę Światopełk-Mirski interesował się bardzo tą kwestją i rzekł:

— Jaka szkoda, że nie możemy skontrolować słuszności pańskich twierdzeń.

— A dla czegożby nie, ekscelencjo — odparłem szybko. — Mogę zdemontować mego słynnego psa Zapiatajkę i pokazać to wszystkim o czem mówiłem.

— Proszę, niech pan szybko sprowadzi tego psa — zawołał gubernator.

Posłałem do hotelu służącego, który wkrótce powrócił z psem.

Gubernator osobiście kierował eksperymentami:

— Niech pies zdejmie ze stolika do kart szczołeczkę i położy ją tam w rogu.

Szepnąłem mojemu psu to polecenie i po kilku minutach pokazał się ze szczołeczką w zębach, którą według nakazu położył w oznaczonym kącie.

— Teraz niech pójdzie do sąsiedniego pokoju, niech wskoczy na krzesło i potrąci łapą leżącą na stole cytrę.

Pies wykonał jak najdokładniej rozkaz gubernatora.

— Bajeczne! Wprost nieprawdopodobne! — wołali gubernator i jego goście.

Potem poprosiłem, aby pozwolono psu wykonać samodzielne zadanie. W rzeczywistości chciałem, by pies zrobił to, czego ja chciałem. Spojrzałem przenikliwie na psa, sugerując mu następujące polecenie:

„Pójdź do przedpokoju, tam z kieszeni mojej płaszcza wyjmiesz znajdujące się w niej podanie i oddasz to gubernatorowi“.

Po kilku minutach pies wybiegł z pokoju i powrócił potem z papierem w zębach. Podbiegł prosto do gubernatora i podał mu ten papier.

Gubernator był zdumiony.

— Cóż to takiego? — zapytał, śmiejąc się.

Wziął do ręki podanie napisane przezemnie w domu, przeczytał uważnie i rzekł do swoich gości:

— Pies prosi, aby z błakającymi się po ulicach miasta psami obchodzono się łagodniej. Twierdzi on, że hycel morduje w najbrutalniejszy sposób bezdomne psy, zarzucając im pętle na szyję i dusząc na miejscu.

Gubernator wziął ołówek i napisał na podaniu te słowa: „Od dzisiejszego dnia zabrania się w Penzie chwytania psów na pętle“. Książę Światopełk-Mirski.

„Hypnotyzowałem mego psa“ opowiada dalej Durow „na parowcu na Wołdze, w obecności kilku znanych rosyjskich literatów. Wśród tych literatów znajdował się Antoni Czechow. Wydałem mojemu psu następujący hypnotyczny rozkaz: „Pójdź do Antoniego Czechowa, wskoczysz na krzesło i zdejmiesz mu ostrożnie szkła z nosa.“

Istotnie zwierzę wykonało dokładnie to polecenie.

Czechow potem sam próbował hypnotycznych eksperymentów z moim psem i wszystkie doświadczenia udawały się.

W cyrkach, w których występowałem, robił wielki efekt numer następujący:

Kładłem na ziemi rozmaite banknoty, a pies musiał podnieść ten banknot, który mu podnieść publiczność nakazywała.

Lubiłem na arenie robić polityczne dowcipy. Za czasów caryzmu, kiedy socjalistów nazywano „Czerwonymi“, kiedy czerwona barwa wywołała przerażenie u carskich urzędników, kiedy za każde śmielsze słowo można było znaleźć się w więzieniu, kładłem przed moim psem banknoty przeróżnych barw sugerując mu, aby absolutnie nie podniósł papierka dzieściorublowego. Banknot 10-rublowy był koloru czerwonego. Pies odwrócił się demonstracyjnie od tego banknotu, a ja rzekłem:

— Pies nie podniesie tego banknotu, ponieważ u nas czerwona barwa jest zakazana.

W Riazaniu pies zachorował, ale wyleczono go przy pomocy elektrycznych kąpeli. Żył stosunkowo bardzo długo i był w swoim zakresie działania jedynym. Eksperymenty te w kołach naukowych budziły silne zainteresowanie“.

ROZMAITOŚCI

Lodzią przez Ocean.

Odważna wyprawa 4-ch Norwegów. Przed kilku dniami przyłynęła do Bostonu żaglowa łódź, w której znajdowała się załoga złożona z czterech Norwegów. Wyłynęli oni z Bergen w Norwegji i dotarli do Ameryki.

Łódź zbudowana ściśle wedle wzorów starodawnych i jest ona najdokładniejszą kopją łodzi dawnych wikingów, którzy przed 900 laty docierali w najdalsze zakątki mórz.

Odważni żeglarze odbyli podróż bez żadnego wypadku.

Łódź ich wytrzymała uderzenia największych fal i dwukrotnie oparła się burzy.

Przez kilka dni cierpiała załoga głód, albowiem skończyły się zapasy żywności, a po drodze nie napotkali żadnego statku, któryby przyjąć im mógł z pomocą.

3.620.000 dolarów straty poniosły banki amerykańskie wskutek kradzieży.

Według wiadomości, otrzymanych z Chicago przez londyński „Daily Telegraph“, kierownik Związku banków stanu Illinois oblicza, że w ciągu 1924 roku banki amerykańskie straciły wskutek rozbojów, kradzieży i oszustw 3 620 600 dolarów.

Według tych samych obliczeń, w ciągu ostatnich 35 lat przestępczość zwiększyła się w Stanach Zjednoczonych dwukrotnie.

Najstarszy prawnik francuski liczy 101 lat, prowadził 9 306 procesów.

Prawnicy francuscy święcą wyjątkowy jubileusz, a mianowicie brylantowe gody zaślubin z zawodem adwokackim dr. Emila Krak, z miasteczka Salverre sur Agne obok Montpellier. Sędziwy prawnik liczy obecnie lat 101 i przed 75 laty uzyskał dyplom adwokacki. Miesiąc jeszcze temu zastępował w sądzie klienta i wygrał trudny proces cywilny. Dr. Emil Kro prowadził w swem życiu 9 306 procesów, a między innymi bronił pewnego weterana z wojen napoleońskich, któremu w kilkadziesiąt lat po wyprawie na Moskwę zarzucono zbrodnie morderstwa i obrabowanie kasy pułkowej. Weterana zwolniono od winy i kary. Najstarszy jurysta świata cieszy się dobrem zdrowiem i humorem, a na uczcie jubileuszowej wygłosił dowcipną mowę na temat w jaki sposób bronić się będzie przed Trybunałem boskim, gdy mu zarzucą, iż za bardzo lubił wino i piękne kobiety.

Sen o skarbie, który się sprawdził.

W kwietniu zeszłego roku zmarł w Dellersbad górnik-inwalida nazwiskiem Rose, który od śmierci swej żony żył samotny i opuszczony.

Ponieważ zmarły był bezdzietnym, a krewnych uprawnionych do spadku nie zdołano odszukać — pozostały po nim spadek wraz z małym domkiem oddano pod opiekę gminy.

Niedawno zgłosił się jego brat, który oświadczył, że we śnie widział skarb zakopany w piwnicy domu jego zmarłego brata. Początkowo wysmiewano go, ale na usilne nalegania oddano mu klucze domku i pozwolono przekopać piwnicę. I faktycznie w głębokości 30 cm. natrafiono na stary żelazny garnek, który zawierał złoto.

W garnku było 10 000 marek w dwudziestomarkówkach złotych i 449 marek w srebrze. Tak więc sen o skarbie najmniej oczekiwanie ziścił się.

ZARTY I DOWCIPY.

Punktualnie.

Zona do męża, który przybywa co dzień niepunktualnie do domu: „Kiedy gotowa ma być wieczera?“

Mąż: „Zonusi kochana, mówmy tak 10 minut po moim powrocie.“

Rozmowa z głuchym.

- Jak się masz, Bartoszu?
- Mam gąsiora w koszu.
- A twoi jak się mają?
- Sześć litrów mi za niego dają.
- Pytam się, czy zdrowe twoje dzieci?
- Ho, dobrze związany, to nie wyleci.
- Co porabia mój stryj?
- Gdzie tam pstry, on cały biały.
- Et Bartoszu, czy ty głupi?
- Kupi kto, to kupi, a doniosę do domu, kiedy nikt nie kupi.

Skutki naśladowania.

Pewien podróżnik opowiadał w towarzystwie, że zdarzyło mu się jeść małpę.

- Czy małpa jest smaczna? — ktoś zagadnął.
- Bardzo smaczna, zwłaszcza pieczona.
- A do jakiego mięsa jest ona podobna w smaku?
- Do każdego, naprzykład do baraniny, wieprzowiny, cielęciny, bo widzicie państwo, małpa umie wszystko doskonale naśladować.

Agitujcie za naszą gazetą!